

○ คำสั่ง

(ต. ๒๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๗๘๔/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๒/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๕ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	{	องค์การบริหารส่วนตำบลหัวถนน	ผู้ร้อง
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปูนดีก่อสร้าง	ผู้คัดค้าน

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๘๒/๒๕๖๒ หมายเลขแดงที่ ๖๒/๒๕๖๖ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)

คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องว่า ผู้ร้องทำสัญญาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ ค.ส.ล. ชนิดตัว U พร้อมฝาปิด ณ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวถนน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๖๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ กับผู้คัดค้าน วงเงินค่าก่อสร้าง ๖๔๘,๐๐๐ บาท สัญญากำหนดให้เริ่มทำงานในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ และต้องแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาก่อสร้าง ๑๒๐ วัน ผู้คัดค้านได้นำหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๒,๔๐๐ บาท มอบให้ไว้เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญา ต่อมา ผู้คัดค้านได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ส่งมอบงานก่อสร้างและเบิกเงินค่าจ้าง คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แล้วปรากฏว่า งานที่ส่งมอบยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากแบบรูปารายการตามที่สัญญาจ้างกำหนดที่ระยะ STA ๐+๒๘๖-๐+๓๒๑.๕

/รวมความยาว...

รวมความยาว ๓๕.๕๐ เมตร ระบุค่าระดับกันรางถึงปากรางไว้ที่ ๐.๕๐ เมตร แต่ผู้คัดค้านก่อสร้าง โดยกำหนดค่าระดับกันรางถึงปากรางน้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ และ ผู้คัดค้านเก็บเศษวัสดุจากการก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจการจ้างและนายช่าง ควบคุมงานจึงมีบันทึกข้อความ ที่ บร ๘๘๑๐๑.๑/๑๖๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ ที่ บร ๘๑๑๑๐๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รายงานผลการตรวจการจ้างดังกล่าวต่อ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหัวถนน และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหัวถนนแจ้งให้ ผู้คัดค้านแก้ไขงานให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้าน ดำเนินการแก้ไขงานก่อสร้างตลอดมา แต่จนถึงปัจจุบัน ผู้คัดค้านยังไม่ได้เข้าดำเนินการแก้ไข แต่อย่างใด และผู้คัดค้านได้นำข้อพิพาทเสนอต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ต่อมา อนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ให้ผู้ร้องจ่ายเงินค่าจ้างสำหรับการก่อสร้างที่แล้วเสร็จ สมบูรณ์ระยะทาง ๓๖๔.๕๐ เมตร ให้แก่ผู้คัดค้านเป็นเงิน จำนวน ๕๙๐,๔๙๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่มิค่าชี้ขาดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ผู้ร้องได้รับทราบคำชี้ขาด ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องเห็นว่า สัญญาจ้างที่พิพาทมีวัตถุประสงค์เพื่อระบายน้ำ โดยก่อสร้างตามแนวถนนสายบ้านวังกระโดนถึงบ้านดอนยาว ทิศทางการไหลของน้ำจากระยะ STA ๐+๐๐๐-๐+๔๐๐ ระยะทางรวม ๔๐๐ เมตร ซึ่งผิวจราจรมีค่าระดับแตกต่างกัน ผู้คัดค้าน มีประสบการณ์ก่อสร้างมานานไม่น้อยกว่า ๑๔ ปี จึงควรทราบถึงการก่อสร้างระดับระบายน้ำ เพื่อให้ น้ำระบายได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ การที่ผู้คัดค้านก่อสร้างรางระบายน้ำระยะ STA ๐+๒๘๖-๐+๓๒๑.๕ ที่ปากรางระบายน้ำมีระดับสูงกว่าผิวจราจร ๔ - ๘ เซนติเมตร ทำให้น้ำผิวดินไม่สามารถระบายลงรางระบายน้ำได้ อาจส่งผลกระทบต่ออาการจราจรและเกิดอุบัติเหตุ กับผู้ใช้เส้นทางจราจร และการแก้ไขโดยการสกัดปากรางระบายน้ำส่วนที่สูงกว่าผิวจราจรออก ทำให้ปริมาณงานก่อสร้างลดลงและไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการก่อสร้าง ประกอบกับสัญญาจ้าง ก่อสร้างรางระบายน้ำดังกล่าวมุ่งผลสำเร็จของงานทั้งหมด ไม่ได้กำหนดให้ส่งมอบงานเป็นงวด จึงถือว่างานก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบรูปรายการและข้อกำหนดในสัญญา คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงไม่สามารถตรวจรับงานก่อสร้างได้ และผู้ร้องไม่สามารถจ่ายค่าจ้าง งานก่อสร้างในส่วนระยะทาง ๓๖๔.๕๐ เมตร ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ นอกจากนี้ ตามสัญญาจ้างกำหนดให้ผู้ร้องมีสิทธิเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้คัดค้านทำงานล่าช้า ส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ผู้ร้องจึงมีสิทธิที่จะหักเงินค่าจ้างหรือ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาจนกว่าจะบอกเลิกสัญญาเพื่อชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่าย ที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จ ดังนั้น คำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงไม่เป็น ไปตามสัญญาพิพาทและมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ศาลจึง

/เพิกถอน...

เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ ตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ข้อพิพาทเลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ผู้คัดค้านให้การและร้องแย้งว่า ผู้ร้องและผู้คัดค้านได้ตกลงแต่งตั้งให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดระดับข้อพิพาท ผู้ร้องและผู้คัดค้านได้ตกลงยอมรับการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ และผู้ร้องมิได้โต้แย้งการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยผู้ร้องได้นำพยานเข้ามาสืบเบิกความเป็นพยานฝ่ายตนจำนวนสองปาก อีกทั้งผู้ร้องได้เสนอพยานหลักฐานข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่ออนุญาโตตุลาการ และแถลงรับรองว่าได้ยื่นพยานหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว จึงถือว่ากระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการชอบด้วยกฎหมาย และไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว เมื่อผู้ร้องมีหนังสือ ที่ พร ๘๘๑๐๗/๖๓๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แจ้งผู้คัดค้านว่า ร่างระบายน้ำบางช่วงมีระดับปากทรงระบายน้ำสูงกว่าระดับผิวถนน และบางตอนไม่ต่อเนื่องกัน รวมระยะทางประมาณ ๓๕.๕๐ เมตร และให้ผู้คัดค้านแก้ไขงานช่วงที่ทรงระบายน้ำสูงกว่าผิวถนน เพื่อให้น้ำไหลลงทรงระบายน้ำได้ ผู้คัดค้านก็ได้ดำเนินการแก้ไขโดยสกัดปากทรงระบายน้ำช่วงที่สูงกว่าระดับผิวถนนออกให้ต่ำกว่าระดับผิวถนน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมงานของนายช่างผู้ควบคุมงานและผู้ควบคุมงานได้ขอปรับลดค่างานลง เป็นจำนวนเงิน ๗,๓๕๕ บาท ผู้คัดค้านได้ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยตามสัญญา และส่งมอบงานให้แก่ผู้ร้องภายในกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้างแล้ว ปรากฏตามใบส่งมอบงานจ้าง ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และคณะกรรมการตรวจการจ้างได้อนุมัติและตรวจรับงานไว้แล้ว ปรากฏตามบันทึกข้อความ ที่ พร ๘๑๑๐๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แต่ผู้ร้องไม่ชำระค่าจ้างให้ผู้คัดค้านโดยอ้างว่า คอนกรีตปากทรงระบายน้ำที่ผู้คัดค้านสกัดเนื้อคอนกรีตออกมีเนื้อที่คงเหลือน้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร ในจุดที่สกัดออกทุกจุด รวมระยะทาง ๓๕.๕๐ เมตร ทั้งที่การดำเนินการดังกล่าว ผู้คัดค้านทำตามคำสั่งของผู้ร้อง อีกทั้งช่างผู้ควบคุมงานมีอำนาจสั่งให้แก้ไขงานได้ตามที่ระบุไว้ในสัญญาและแบบก่อสร้าง ผู้คัดค้านจึงมีสิทธิขอรับเงินค่าก่อสร้างตามสัญญา และผู้ร้องไม่มีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทเลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ เนื่องจากขัดต่อสัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๑๙ ที่กำหนดให้คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการให้ถือเป็นเด็ดขาดและถึงที่สุด ผูกพันคู่สัญญา การที่ผู้ร้องไม่ยอมรับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวถือว่าผู้ร้องทำผิดสัญญาจ้าง ข้อ ๑๙.๑ และข้อ ๑๙.๔ และถือว่าผู้ร้องใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โดยมีเจตนาทำให้ผู้คัดค้านได้รับความเสียหาย

/ขอให้...

ขอให้ศาลยกคำร้องของผู้ร้อง และมีคำสั่งให้ผู้ร้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของ
อนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทเลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒

ผู้ร้องให้การแก้คำร้องแย้งทำนองเดียวกับคำร้องและเพิ่มเติมว่า ผู้คัดค้านไม่ได้
ปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้เป็นไปตามสัญญา และไม่เข้าดำเนินการแก้ไขงานก่อสร้าง จึงต้องเสีย
ค่าปรับกรณีไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดในสัญญา และผู้ร้องยังมีได้บอกเลิก
สัญญา ผู้คัดค้านจึงต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ร้องวันละ ๖๔๘ บาท และจะต้องชำระค่าใช้จ่าย
ในการควบคุมงาน ตามสัญญาข้อ ๑๕ นอกจากนี้ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการข้อพิพาท
เลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ไม่เป็นไปตามสัญญา ข้อ ๕ วรรคท้าย เมื่อการก่อสร้าง
วางระบายน้ำตามสัญญาพิพาทเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ การบังคับตามคำชี้ขาด
ของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว จึงเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ร้องทำสัญญาจ้างผู้คัดค้านก่อสร้างวางระบายน้ำ
ค.ส.ล. ชนิดตัว U พร้อมฝาปิด ณ บ้านสระสี่เหลี่ยม หมู่ที่ ๗ สัญญาจ้างเลขที่ ๖๕/๒๕๖๐ ลงวันที่
๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ วงเงินค่าก่อสร้างจำนวน ๖๔๘,๐๐๐ บาท และต้องแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาก่อสร้าง ๑๒๐ วัน ผู้คัดค้านได้เข้าปฏิบัติงานในวันที่ ๑๐
สิงหาคม ๒๕๖๐ ต่อมา ผู้ร้องได้มีหนังสือ ที่ บร ๘๘๑๐๒/๕๙๙ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ถึงผู้คัดค้านแจ้งสงวนสิทธิ์เรียกค่าปรับกรณีผิดสัญญา เนื่องจากใกล้สิ้นสุดสัญญา แต่การก่อสร้าง
ยังไม่แล้วเสร็จ จากนั้น ผู้คัดค้านได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ส่งมอบงานก่อสร้าง
และขอเบิกเงินค่าก่อสร้าง แต่ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจการจ้างปรากฏว่า งานที่
ผู้คัดค้านส่งมอบยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากแบบรูปรายการตามที่สัญญาจ้างกำหนด
ที่ระยะ STA ๐+๒๘๖๐+๓๒๑.๕ รวมความยาว ๓๕.๕๐ เมตร ระบุค่าระดับกันรางถึงปากรางไว้ที่
๐.๕๐ เมตร แต่ผู้คัดค้านก่อสร้างโดยค่าระดับกันรางถึงปากรางน้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ไม่เป็นไป
ตามแบบรูปรายการ คณะกรรมการตรวจการจ้างและช่างควบคุมงานจึงมีบันทึกข้อความ ที่
บร ๘๘๑๐๑.๑/๑๖๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ ที่ บร ๘๑๑๑๐๓/๒๕๖๐ ลงวันที่
๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รายงานผลการตรวจการจ้างต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลหัวถนน
เมื่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลหัวถนนพิจารณาแล้วให้แจ้งผู้คัดค้านแก้ไขงานให้ถูกต้อง
ตามแบบที่กำหนดไว้ในสัญญา ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านดำเนินการแก้ไขงานก่อสร้าง
หลายฉบับ และยังไม่ได้จ่ายค่าจ้าง ต่อมา ผู้คัดค้านได้ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ กรณี
ผู้คัดค้านได้ส่งมอบงานก่อสร้างตามสัญญาจ้างเป็นที่เรียบร้อยแล้วตามระยะเวลาในสัญญาจ้าง
แต่ผู้ร้องปฏิเสธการจ่ายค่าจ้าง โดยอ้างว่างานก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ โดยอนุญาโตตุลาการ

/ได้กำหนด...

ได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า ผู้เรียกร้อง (ผู้คัดค้าน) หรือผู้คัดค้าน (ผู้ร้อง) เป็นฝ่ายผิดสัญญา และค่าเสียหายของผู้เรียกร้องมีหรือไม่ เพียงใด ซึ่งอนุญาโตตุลาการได้เปิดโอกาสให้คู่พิพาท ทั้งสองฝ่ายนำสืบข้อเท็จจริงและส่งพยานเอกสารประกอบการพิจารณาหลายรายการ ซึ่งอนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทสรุปได้ว่า การแก้ไขงานก่อสร้างของผู้คัดค้าน โดยวิธีสกัดปากกรางคอนกรีตตามที่นายช่างผู้ควบคุมงานสั่งการให้ดำเนินการในช่วงที่มีข้อพิพาท ความยาว ๓๕.๕๐ เมตร ยังถือไม่ได้ว่ามีผลผูกพันผู้ร้อง เพราะไม่ปรากฏว่ามีการมอบอำนาจจาก ผู้ร้องในการสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม ตามสัญญาจ้าง ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ และผู้ร้องมีหนังสือ ยืนยันให้ผู้คัดค้านแก้ไขงานให้ถูกต้องมาโดยตลอด จึงยังฟังไม่ได้ว่า มีการส่งมอบงานที่ได้สั่ง ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยผู้ร้อง ผู้ร้องจึงมีสิทธิปฏิเสธการรับมอบงานก่อสร้างที่ไม่สมบูรณ์ ดังกล่าวได้ และผู้คัดค้านไม่มีสิทธิเรียกค่าจ้างในส่วนงานที่ไม่สมบูรณ์ เมื่องานก่อสร้างส่วนที่เหลือ จำนวน ๓๖๔.๕๐ เมตร ผู้ร้องสามารถใช้ประโยชน์จากการก่อสร้างที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ และสามารถแยกออกจากส่วนที่ไม่สมบูรณ์ได้ จึงถือว่าผู้คัดค้านส่งมอบงานและผู้ร้องได้รับมอบงาน ก่อสร้างที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ เมื่อสัญญาจ้างก่อสร้างที่พิพาทมีระยะทาง ๔๐๐ เมตร วงเงิน ค่าก่อสร้าง ๖๔๘,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าจ้างตารางเมตรละ ๑,๖๒๐ บาท จึงให้ผู้ร้องจ่ายเงิน ค่าจ้างสำหรับการก่อสร้างที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ระยะทาง ๓๖๔.๕๐ เมตร ให้แก่ผู้คัดค้าน เป็นเงิน ๕๙๐,๔๙๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่มีคำชี้ขาดจนกว่า จะชำระเสร็จ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า การที่อนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ให้ผู้ร้องจ่ายเงินค่าจ้างสำหรับการก่อสร้างที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ตามระยะทางให้แก่ผู้คัดค้าน เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาจ้างพิพาท เมื่อผู้ร้องและผู้คัดค้าน มีความสามารถในการทำสัญญาและเข้าร่วมการพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการมาตลอด ประกอบกับคำชี้ขาดเกี่ยวกับการชำระเงินค่าจ้างตามสัญญา เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ ตามสัญญาจ้างระหว่างคู่สัญญา ซึ่งอนุญาโตตุลาการได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทตามข้อตกลง ของคู่พิพาทไว้อย่างชัดเจนแล้ว อันเป็นการวินิจฉัยภายในขอบเขตของสัญญาจ้าง และคำชี้ขาด ไม่เกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาท ประกอบกับการยอมรับหรือการบังคับตาม คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นการขัดต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาท เลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ให้ผู้ร้องจ่ายเงินค่าจ้างสำหรับการก่อสร้าง ที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ระยะทาง ๓๖๔.๕๐ เมตร ให้แก่ผู้คัดค้าน เป็นเงิน ๕๙๐,๔๙๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่มีคำชี้ขาดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น จึงชอบด้วยกฎหมาย และมีผลผูกพันผู้ร้องและผู้คัดค้าน การที่ผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

/ศาลยอมมี...

ศาลย่อมมีอำนาจบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม (๒) (ข) และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ อย่างไรก็ตามในส่วนการชำระดอกเบี้ยตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ นั้น โดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในส่วนดอกเบี้ยจึงตกอยู่ในบังคับของมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ร้องจึงต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของเงิน จำนวน ๕๙๐,๔๙๐ บาท นับแต่วันที่ที่มีคำชี้ขาด (วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒) จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละห้าต่อปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกคำร้องของผู้ร้อง และให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ข้อพิพาทเลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ให้ผู้ร้องจ่ายเงินค่าจ้างสำหรับการก่อสร้างที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ ระยะทาง ๓๖๔.๕๐ เมตร ให้แก่ผู้คัดค้าน เป็นเงิน ๕๙๐,๔๙๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันที่ที่มีคำชี้ขาด (วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒) จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละห้าต่อปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ผู้ร้องดำเนินการตามคำชี้ขาดให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ความว่า สัญญาจ้างก่อสร้างที่พิพาทมุ่งผลสำเร็จของงานพร้อมกันทั้งหมด และสัญญาจ้างมิได้กำหนดให้ส่งมอบงานเป็นงวด จึงถือว่างานก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วนตามแบบรูปรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงไม่สามารถตรวจรับงานได้ และผู้ร้องไม่สามารถจ่ายค่าจ้างตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ และตามสัญญาจ้างกำหนดให้ผู้ร้องมีสิทธิเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้คัดค้านทำงานล่าช้าส่วนที่เกินกว่าจำนวนค่าปรับและค่าใช้จ่าย ผู้ร้องจึงมีสิทธิที่จะหักเงินจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ค้างจ่ายหรือจากเงินประกันการปฏิบัติตามสัญญาจนกว่าจะถึงวันบอกเลิกสัญญาเพื่อชำระค่าเสียหายที่เกิดขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการทำงานนั้นต่อให้แล้วเสร็จ คำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงไม่เป็นไปตามข้อสัญญา และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีเหตุที่ศาลจะเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และการวินิจฉัยให้ผู้ร้องจ่ายค่าจ้างพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้คัดค้านไม่เป็นธรรมกับผู้ร้อง เนื่องจากผู้ร้องมิได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา และงานก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่พิพาท

/และไม่มี...

และไม่มีเหตุสุดวิสัยที่ผู้คัดค้านจะไม่สามารถเข้าแก้ไขงานได้ และผู้ร้องได้ปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และ
การตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เป็นเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทเลขที่ A๕/๒๐๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำอุทธรณ์
ของผู้ร้องเป็นคำอุทธรณ์ที่ศาลปกครองสูงสุดจะรับไว้พิจารณาได้ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ
พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติว่า ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้
เว้นแต่ (๑) การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย
หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (๒) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวกับ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน (๓) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของ
คณะอนุญาโตตุลาการ (๔) ผู้พิพากษา หรือตุลาการซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความเห็นแย้ง
ไว้ในคำพิพากษา หรือ (๕) เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาท
ตามมาตรา ๑๖ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕
มีเจตนารมณ์ที่ต้องการจะให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว
โดยจะต้องเคารพซึ่งเจตนารมณ์ของคู่สัญญาที่จัดให้มีกระบวนการยุติธรรมขึ้นระหว่างคู่สัญญา
เพื่อระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามสัญญา แทนที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลที่รัฐจัดให้ไว้
ดังนั้น มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงจำกัด
บทบาทของศาลในลำดับขั้นที่สูงขึ้นไปในการทบทวนคำวินิจฉัยของศาลในลำดับขั้นรองลงมา
โดยบทบัญญัติดังกล่าวบัญญัติเป็นหลักการห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เว้นแต่คำอุทธรณ์จะเข้าข้อยกเว้น ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้น จะเป็นการขัดต่อความสงบ
เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นจะต้องวินิจฉัย
เกี่ยวกับประเด็นความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ว่าจะเป็กรณีเหตุที่ใช้
เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม (๒) (ข) แห่งพระราชบัญญัติ
อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือเป็นกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลขอให้ยอมรับหรือบังคับตาม
คำชี้ขาดตามนัยมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และในการที่

/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คำชี้ขาดลักษณะใดเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นการใช้และตีความถ้อยคำทางกฎหมายที่ไม่เฉพาะเจาะจง ซึ่งจะต้องพิจารณาสาระสำคัญของการที่คู่สัญญาต้องการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ แทนที่จะฟ้องคดีต่อศาล ประกอบกับเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานของระบบกฎหมาย หรือขัดต่อสามัญสำนึกเกี่ยวกับความเป็นธรรม หรือกระทบถึงความมั่นคงแห่งรัฐ เศรษฐกิจของประเทศ หรือกระทบต่อความสงบสุขในสังคม ดังนั้น ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คำชี้ขาดนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงบัญญัติให้ศาลในลำดับขั้นที่สูงขึ้นไป มีอำนาจเข้าไปทบทวนคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นได้ แต่คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่อนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้ร้องจ่ายเงินค่าจ้างสำหรับการก่อสร้างที่แล้วเสร็จสมบูรณ์ตามระยะทางให้แก่ผู้คัดค้าน เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาจ้างพิพาท เมื่อผู้ร้องและผู้คัดค้านมีความสามารถในการทำสัญญาและเข้าร่วมการพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการมาตลอด ประกอบกับคำชี้ขาดเกี่ยวกับการชำระเงินค่าจ้างตามสัญญา เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาจ้างระหว่างคู่สัญญา ซึ่งอนุญาโตตุลาการได้กำหนดประเด็นข้อพิพาทตามข้อตกลงของคู่พิพาท อันเป็นการวินิจฉัยภายในขอบเขตของสัญญาจ้าง และคำชี้ขาดไม่เกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาท จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ไม่มีลักษณะที่เป็น การขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงไม่ต้องด้วย มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒) ในกรณีที่คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันเป็นกรณีที่การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ตลอดจนเนื้อหาสาระของคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน กรณีดังกล่าวย่อมต้องเปิดโอกาสให้ศาลปกครองสูงสุดเข้าไปทบทวนคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นได้ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ ไม่ปรากฏว่าศาลปกครองชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แต่อย่างใด ประกอบกับ เมื่อพิจารณาเนื้อหาของคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่วินิจฉัยไปในแนวทางเดียวกันกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับเรื่องสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาในการดำเนินการก่อสร้างรางระบายน้ำ ตามที่กำหนดเอาไว้ในข้อสัญญา ดังนั้น ทั้งกระบวนการพิจารณาคดีและเนื้อหาของคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่เป็นการฝ่าฝืน

/ต่อบทบัญญัติ...

ต่อบทบัญญัติอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแต่อย่างใด กรณีจึงไม่ต้องด้วย มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ อันเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยต่างไปจากคณะอนุญาโตตุลาการ เนื่องจากการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการทางอนุญาโตตุลาการเกิดจากเจตนารมณ์ของคู่สัญญาที่จัดให้มีกระบวนการยุติธรรมขึ้นระหว่างคู่สัญญาด้วยกันเอง เพื่อระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามสัญญาแทนที่จะฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาล ในกรณีที่หากศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยแตกต่างไปจากคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ กฎหมายจึงเปิดโอกาสให้ศาลปกครองสูงสุดเข้าไปทบทวนคำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นที่ได้วินิจฉัยแตกต่างไปจากคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการได้ คดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษายกคำร้อง อันเป็นการวินิจฉัยที่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และแม้ศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยในส่วนดอกเบี้ยแตกต่างจากคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ แต่ก็เป็นเพียงการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับภายหลังจากที่อนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดแล้วเท่านั้น อุทธรณ์คดีนี้จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

(๔) ผู้พิพากษาหรือตุลาการซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความเห็นแย้งไว้ในคำพิพากษา อันเป็นกรณีที่องค์คณะพิจารณาพิพากษามีความเห็นแตกต่างกัน กรณีจึงจำต้องให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยขององค์คณะเสียงข้างมากอีกครั้งหนึ่ง คดีนี้ ไม่ปรากฏว่ามีการทำความเห็นแย้งในคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และ

(๕) ประการสุดท้ายเป็นคำสั่งเกี่ยวกับการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาท เนื่องจากการวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นที่เกี่ยวกับการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาทเป็นการพิจารณาเพียงเบื้องต้น โดยยังมีได้มีการพิจารณารายละเอียดดังเช่นการจัดทำคำพิพากษา ดังนั้น กฎหมายจึงเปิดโอกาสให้ศาลปกครองสูงสุดเข้าไปทบทวนคำสั่งเกี่ยวกับการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาทของศาลปกครองชั้นต้นได้ คดีนี้ เป็นกรณีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

ดังนั้น คำอุทธรณ์ของผู้ร้องจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ศาลปกครองสูงสุดจึงต้องมีคำสั่งยกอุทธรณ์

/ตามข้อ ๑๐๘...

ตามข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

จึงมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ร้อง

นายมานิตย์ วงศ์เสรี
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

Handwritten signature

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไชยเดช ดันติเวสส
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสัมฤทธิ์ อ่อนคำ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสุมาลี ลิ้มป้อวาท
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวุฒิชัย ไทยเจริญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

